

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакция і Адміністрация: уліця Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати поштової.

Реклямації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавемана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінції:

на цілий рік зр. 2-40
на пів року „ 1-20
на чверть року „ —60
місячно . . „ —20

Поодинокє число 1 кр.
3 почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5-40
на пів року „ 2-70
на чверть року „ 1-35
місячно . . „ —75

Поодинокє число 3 кр.

Сойм краєвий.

(22 засіданє з дня 9 лютого 1898).

Першою точкою сего засіданя було призначене громаді Чолгани пов. долиньського побирати в 1898 р. додатки до податків у висоті 147 процент.

По тім наступило справозданє комісії промислової. Ухвалено: завізвати правительство, щоби взяло ся як найскорше до основаня і отвореня висшої школи торговельної у Львові; — уповажнено Виділу краєвий ужити на ту ціль ухвалений на 1897 р. кредит у висоті 3000 зр. в сім році, скоробити школа в сім році вийшла в житє.

На внесенє тої самої комісії ухвалено: 1) Продовжено кредит в сумі 7000 зр. ухвалений в 1897 на урядженє механічного ткацтва в краєвій школі ткацькій в Корчині, на 1898 р. і поручено Виділові краєвому, щоби другу рату тої дотації в сумі 8000 зр. вставлено до прелімінаря на 1899. — 2) Сойм призначив до розпорядимости Виділу краєвого: а) 3000 зр. титулом безпроцентової позички для снатицького повіта па закупно реальности для школи кошкарської в Джурині; — б) 4000 зр. безворотної запомоги для Товариства ткацького в Глинянах на виставленє будинку для тамошного варстату ткацького; — в) 3300 зр. титулом одноразової запомоги на збудованє дороги доїздової до школи суконничої в Ракшаві; — 2) кредит до висоти 500 зр. на

покрите коштів закупна ґрунту для школи столярської в Кальварії Збжидівській. — 3) Уповажнено Виділу краєвий утворити при краєвій комісії промислової посаду референта технічного. — 4) Визнає ся правительством: а) щоби доставу обуви, одіжи і всіляких приборів для армії повіряло більше як доси дрібним промисловцям і щоби для відбираня доставки устало вило комісії; — б) щоби дало з фонду державного більші запомоги на удержанє краєвих шкіл фахових.

Пос. Мерунович поставив додаткову резолюцію, щоби правительством не ставило перешкод при основуваню менших спілок промислових у формі спілок акційних о акциях на дрібну суму н. пр. 50 корон.

На внесенє пос. Крамарчика ухвалено: Завізвати правительством, щоби селянам на границі дозволило о кожній порі переїжджати порожніми возами через комору; — Виділові краєвому поручено розслідити, чи жаль людности рілньничої па коморі в Осьвітими против належитостий статистичних сущ оправдані.

З порядку дневного наступила справа зміни §. 102 закона для 30 більших міст в тім напрямі, що від тепер затаганє позички або прийманє зобовязань містами, скоро сума позички або вартість тягару, виходячого з якогось зобовязаня разом з довгами переходить річний дохід громади, буде підпадати затвердженю Виділу краєвого.

Пос. Дворекій противив ся сему внесеню і домагав ся, щоби сю справу підслати назад до Виділу краєвого. — Пос. Фрухтман ставив внесенє, щоби над цілою сєю спра-

вою перейти до порядку дневного. Так само і пос. Охримович. — Пос. Яворський подав до відомости палати, що як-раз громада Дрогобича, котру заступає пос. Охримович, не предложила Виділові краєвому від 1893 р. замкненя рахунків громадських. — Пос. Охримович сказав на то, що опи очевидно залягають десь у Виділі повітовім. На внесенє пос. Охримовича приступлено відтак до поіменного голосованя: 40 послів заявило ся за переходом до порядку дневного над сєю справою а 66 против. В спеціальній дебаті ухвалено зміну §. 102 з малою поправкою.

Наконець поручено Виділові краєвому, щоби заняв ся справою виданя підручника для ужитку урядів громадських. На тім вичерпано порядок дневний.

Описля відчитано ще кілька інтерпеляцій між иншими: інтерпеляцію пос. Стиля, щоби при карапу за непосиланє дитин до школи ошаджувано бідних родителів, котрі задля браку одіжи або поживи не посилають дитину через якийсь час до школи; — пос. Окуневського в справі неформальности при віддаваню в аренду польованя жидацьким староством і в справі недозволюваня стрийським староством радам громадским уконституувати ся перед визначенєм в тії цілі речипцем.

Вісти політичні.

Чеський сойм на внесенє комісії язикової ухвалив перейти до порядку дневного над

5) Найстарша і найбільша держава

або

Хіна, єї минувшість і теперішність.

(Після Гессе-Вартелла, Е. Вольфа, гр. Б. Сеченіого і др. зладив К. Вербенко).

(Дальше).

II.

Загальні черти хінської культури. — Всілякі стани в хінським народі. — Конфуцій і єго наука. — Ляо-це, буддгізм або лямаїзм. — Трояка віра і віротерпимість. — Перші початки християнства в Хіні. — Християнські місії і їх місіонари.

Головною чертою хінської культури єсть майстерство в дрібничках і велика зручність технічна. До великих діл в штуці і науці Хінці ніколи не брали ся і не здобули ся на нічо такого, що по ва Хіною могло би мати якийсь впливовє значінє. Хінці, нарід дуже пильний і трудолюбивий але й незвичайно практичний, а то відбирає єму по часті висші ідеали, та робить єго неспівним до великих діл. То що дійсно щось великого як н Хіни зділано, зділали лиш володїтелі Хіни, котрі своїм похажженєм були чужі хінському народови. Хінське письменство, штука і промисл артистичний,

поезия і малярство показують велике викінченє і старанність в подрібностях, але до великої висоти не піднесли ся ніколи.

Хінці єсть народом, кот пій не знає такої ріжничї станів, як у нас в Європі. Там кожний собі рівний, а коли що робить якусь ріжницю між людьми, то праця і наука. Лиш один цїсар і єго рід творять дійс ну шляхту, котра має свої окремі права і привилїї, впрочім родової і кастової шляхти нема. Цїлий нарід творить як би одну велику родину, котрої головою єсть цїсар і має необмежену власть над нею. Найвисшим і найсвятїйшим законом для Хінців єсть: слухати цїсаря як діти батька. З другої же знов сторони цїсар однічає за все, що стане ся в краю, навіть за голод і помир, та всілякі нещастя елементарні. Цїсар знов в таких случаях зваляє вину на богів, а що він має право іменувати їх князми і воеводами, то на случай якого нещастя або неудачі деґрадує їх. Так стало ся по війні з Японцями з богом війни, котрого здеґрадовано і аж недавно тому іменовано знов князем.

До недавна був в Європі хибний погляд о хінським устрою суспільнім: одні гадали, що Хіна не має зовсім ніякої шляхти і аристократії; другі знов доказували, що т. зв. літерати або учені і мандарини (урядники) творять окрему часть суспільности, висну княсу, а весь прочий нарід творить знову другу низшу княсу. Отже річ так має ся: По правді розділяє ся хінський нарід на такі веретви суспільні: По при цїсаря і єго родину єсть ще так сказати би родова шляхта або аристократія, котра виводить свій рід ще від Конфуція, отже

існує вже кілька тисячів літ. Ще перед кількома літами був один потомок Конфуція в Пекіні і цїсар приймав єго на аудиєнції. Однакож тої аристократії єсть дуже маленько і она не ріжнить ся нічим від прочих мас народу, хіба лиш тим, що задля своєї старости має велике поважанє в народі. Такої шляхти, котра би мала якісь окремі привилїї, котра би мала великі землі і сиділа в своїх замках або їздила за границю і там уживала сьвіта, в Хіні не ма. Так само нема і такої княси, котрій би виключно прислужувало право служити у войску або в уряді. Праця не понижає в Хіні нікого і для того рівнає всіх; противно лінивство уважає ся за найбільшу ганьбу. Згадаю у Хінців єсть: кождий чоловік мусить працювати, коли хоче жити. Для того лиш праця робить ріжницю в народі. Після того ділять ся нарід на три великі класи: урядників і тих, що хотять ними стати; — купців і робітників в найширшій значїню то о слова. Найбільшу почесть приносить наукова праця, і для того учені уважають ся в Хіні за щось висшого — єсть то, можна би сказати, аристократія духа. Найвисшим стремленєм Хінця єсть, щоби стати ученим. Учений може стати урядником, коли зложить приписані іспити. Приступ до науки вільний всім, але що там нема шкіл, так, як у нас, то й вся наука відбуває ся приватно, а ціль єї на найнижшій степені — практичність життя. З другої же сторони правительством приписує, що треба учити ся, бо видає книжки до науки і каже робити іспити та надає ученим становища і ранги.

Головні основи хінської науки а з неї

внесенем пос. Шлезінгера, жадаючим знесення розпоряджень язових, а приймав внесені пос. Пацака в справі упорядкування відносин язових при властях автономічних.

З Шаторалія-Уйгелі на Угорщині доносять, що в бодрогеськім повіті вибухли розрухи сепаратистичні. В громаді Кіштаркані побито війта а в Аїгарді підпалено дім, де був постерунок жандармерії. На місце розрухів вислано військо. В громаді Чіганд прийшло навіть до бійки з війском, в котрій ранено 8 селян. Досі арештовано 9 агітаторів.

В Болгарії настало велике роз'ярєне з причини лютої, якої допускали ся Турки на Болгарах в Македонії а іменно в Скопю. До Рол. Согг. доносять, що навіть самі Турки не заперечують того, що там брано Болгар на тортури. Та сама газета доносить, що в багатьох сторонах Македонії і Альбанії появили ся розбійники. Командант тессальської армії Едгеі-паша дістав приказ, щоби поїхав до Скоп'я і зробив там спокій. Многі держави європейські звернули увагу Порту на відносини в Скоп'ю і дораджували видання відповідних заряджень.

Процес Золі нароби в цілій Франції страшенного загалу а до Парижа сягнуло військо з Верзалю, щоби удержувало спокій. Трибунал судейський старає ся всіма силами не допустити до того, щоби справа виявилася і для того Золю майже певно засудять. Однак деякі свідки, як п. пр. бувший міністер Івебіо, кажуть, що Драйфуса засуджено невинно, а що до Естергазого то справа також неясна і розходило ся в ній лиш то, щоби Естергазого уратувати. — Кажуть, що Естергази, (а не Драйфус) викрадав тайні акти для Росії в тій цілі, щоби та могла переконати ся, що всі урядові справоздання, які діставав російський амбасадор Моренгайм о стані французької армії, що дійсно то все єсть правда. Ходило о то, щоби показати, що Франція буде добрим союзником для Росії.

НОВИНИ.

Львів дня 16-го лютого 1898.

— **Ювілейна стипендія.** В честь 50-літнього ювілею правління Є. Вел. Цісаря, ухвалила рада повітова в Бучачі одностайно утворити стипендію в квоті 100 зр. річно, призначену для ученика сільської школи, селянського сина.

морали і віри поклав хінський учений Конфуцій або Конг-фу-це, о котрім вже писав згадка. Він став ся оснуйтем хінської літератури, релігійної віри і теперішнього устрою державного. Коли він жив, годі докладно знати; але здаєть ся що около 551 р. перед Хр. Він видів, як упадає власть цісарська, як розбиває ся нарід наслідком борби партійної а в життю публичнім ширить ся неморальність; его взяв жалі і він став виступати проти того з цілою беззглядністю. Але так бувало завжди і в наших часах і тогди: він нароби собі багатьох ворогів і мусів уступити ся з життя публичного та став тихцем пригтовляти поправу відносин суспільних. На его погляд треба, було вертати назад до „добрих давних часів“ до патріархального устрою державного і суспільного, котрого основами єсть честь божя і пошановок старих звичаїв та безумовний послух для тих, що покликалі займати ся публичними справами. Поправді сказавши ціла его наука не мала в собі нічого нового; він вплинув на свій нарід лиш тим, що позбирав все добре що було здавна давна в хінськім народі і зложив то в одну цілість. Він не займав ся річами надприродними і тим, що стане ся з чоловіком по смерті, а обмежив ся чисто лиш на само життя на землі. Після его науки ціле шасте чоловіка на землі в тім, щоби він пізнав себе самого, щоби в ній брала верх природна частина его природи, а найбільшою чеснотою послух і пошановок для родителів і властей державної. Конфуцій не установив сам якоїсь релігії; єї завела пізніше держава на основі его науки, котру він, а по часті і его ученики списали в п'ятьох книгах званих „Кінг“, котрі у Хінців уважають ся за св'яте писемство і єсть найважливішим предметом всієї науки. Перша з тих книг називає

— **Іменована.** П. Міністер внутрішніх справ іменував секретаря Намістництва Жигм. Петруско-го старою, а повітових комісарів гр. Генр. Моретина і гр. Володисл. Михалевського секретарями Намістництва в Галичині.

— **З перемискої єпархії.** Презенту на парохію Оленицька Воля, дек. оленицького, одержав о. Ант. Макар. — Дійстним деканом ярославським іменованій о. Ів. Хотинський, парох в Ярославі. — Завідательство в Ляшках, дек. ярославського, одержав о. Р. Крушинський.

— **Тягнене лось в міста Станиславова.** Дня 15-го с. м. виграли: лось ч. 21.098 виграв 9.000 зр., ч. 6.599 — 600 зр., ч. 474 — 150 зр., ч. 17.845 — 150 зр., по 50 зр. виграли лось чч.: 11.818, 9.612, 20.703, 13.592, 17.151 і 13.746.

— **Невдячні діти.** Вчора ставав перед львівським судом старий селянин Йосиф Каяк з Наварії коло Львова, обжалований і підпалене. Справа така: Каяк господарив 36 літ і доробив ся вкінці власної хати і 6 моргів поля. Утомлений тяжкою працею цілого життя, постановив собі відпочати трохи на старість і тому здав цілий свій маєток на дочку і зятя. Однак невдячні діти вигнали старого з хати і примусили его грядати заробку у чужих. Три роки працював Каяк в фабріці гіпсу у Львові, а коли ему вже сил не стало і фабрикант віддав его, вернув до власної загороди. Але зять і дочка знов его вигнали і він мусів жити жебраним хлібом та ночувати по чужих огородах. Вкінці в найбільшій розпачі підложив дня 1-го жовтня м. р. огонь під власну хату, а сам віддав ся в руки жандармерії. Его прості зізнання так зворушили всіх, що прислухували ся розправі і судив присяжних, що одностайно заперечили его вину, а трибунал увільнив его від вини і кари.

— **З причини сніжних заметій** здержано рух всіх поїздів на шляху Коломия-Слобода-рун-гурска, Коломия-Надвірнянське передмістя, Шенарівці-Княжів, на час около двох днів.

— **Нещастна пригода** лучила ся вчора на станції в Щирці. З особового поїзду ч. 1718, що ішов зі Стрия до Львова — в хвили, коли виїздив зі станції і був вже в бігу — вискочив якийсь подорожний з передносідного воза по противній стороні станції. Нещастний держав ся видко залізного поруча, бо як вказують сліди на снігу, воліє ся кілька кроків попри поїзд і то власне було причиною, що его вхопили колеса і за кілька хвилю подерли в дрібні куєники. Судова комісія, що оглядала трупа в три години по тій пригоді,

не нашла у него ніяких предметів, котрі вказували би на ідентичність особи. Крім стовченого годинника, хустки до носа з буквами Н. Б. і готівки 2 зр. 10 кр., не мав при собі убитий нічого більше. Ті самі букви були вишиті жовтим шовком на підшавці чорної баранкової шапки. Убитий мав около 40 літ, був чорнявий з буйним заростом і сильно збудований. О скільки дасть ся осудити з верхнього вигляду, належав імовірно до робітничої класи, о чім свідчать его чорні, мозолисті руки. Трупа відставлено до міської трупарні. Здогадують ся, що убитим єсть Бронислав Недбаль, слюсарський майстер зі Львова.

— **З причини залізничної катастрофи.** В жовтні 1896 р. наїхали на себе на станції Голосків коло Коломиї два тягарові поїзди, при чім погіб на місці залізничний кондуктор Павло Бувай. В наслідок того ставали онюди перед станиславським судом три залізничні функціонари Гвальберт Кропинський, залізничний асистент, Меч. Волянський, урядник і Ів. Сабатович зворотничий, обжаловані о проступок против безпечности життя. По пореведеній розправі увільнив трибунал Кропинського, а натомість засудив Волянського на три місяці звичайного, а Сабатовича на два місяці строгого арешту.

— **Крадіж в судовім депозиті.** З Монастирська доносять: Перед кількома тижнями вловили ся невисліджені доси винуватки до тутешнього уряду податкового, а діставши ся до депозитової каси тутешнього суду, украли з неї дорожничостий і вартістних паперів на кілька тисяч зр. В першій хвилі увязнено яко підозріного о ту крадіж вольного, однак слідство, котре не де умієно висланий в тій цілі з Станиславова радник судовий п. Підлянецький, виказало его повну певність. Натомість увязнено кількох жидів, котрі хотіли продати у Львові дорожничостий, що походили з тої крадіжки і против котрих звертає ся сильно підозріне. Радник Підлянецький виїхав звідсь до Копичинець, де переслухувє свідків і підозрілих. Здаєть ся, що згадана крадіж єсть ділом добре зорганізованої злодійської шайки.

— **З Ярославщини** пишуть: Ще не дуже давно, бо доперва перед трицять роками, певно годі було бачити більше занедбану церков, як ринковольська стара церков, остатними часами свого істновання соломомо пошита. Коли она згоріла, парохіян мусів літами тиесити ся в маленькій, з дощок збитій кашлиці, аж перед десяти роками збудували нову церков з м'якого матеріалу і безконечно радувались нею. Але радість їх

ся І-кінг, друга Чу-кінг, третя Чі-кінг, четверта Лі-кінг а пята Чун-цієн. Найважливішою з них єсть книга Чу-кінг, в котрій містять ся основи державного і горожанського життя.

З науки Конфуція зроблено опису релігії в той спосіб, що наказано, щоби кожний хінський підданий признавав ся до тої самої віри, що і цісар. Так стала ся наука Конфуція пануючою релігією державною, і єї ісповідують тепер головню цісар, всі учені і урядники. Та релігія признає одного невидимого бога, Шанг-ті, котрий пробуває в невидимім небі Тієн, але не наказує ані відправляти якихсь окремих богослужень, або робити щось для того, що так сей бог каже і хоче. Для того она не виже нікого і кожний Хінець може для того зовсім спокійно признавати ся ще й до якоїсь иншої віри.

Другою вірою в Хіні єсть та, котру проповідував попередник Конфуція Ляо-це. Той учив, що єсть один найвищий дух на св'яті, від котрого все взяло свій початок, і з котрого випливають людські душі. Скоро чоловік жив без гріха на св'яті, то его душа сполучає ся по смерті з тим найвищим духом; але коли був грішний, то душа его переходить в инші твори на св'яті. Він наказував для того не зв'язати на поверховність св'ітеску і поборювати в собі всі похоти і пристрасти. Ісповідники сеї віри звуть ся Тао-це. З сеї віри виробила ся часом страшенна забобонність, віра в чари, страхи і духи.

Накоонець розширила ся в Хіні особливо в найнищих верствах народу ще й третя віра Фо або буддгізм, занесена з Індії головню через Монголів і Тибетанців, а котру звуть також ляммаїзмом. Ся віра має багато духовників, монахів і монахинь, котрі кажуть і паучають нарід, що они з богом розмавляють і що

в них відроджуєсь (воплощує ся) перший їх учитель і посланник божий Будда. Той, на котрім вже кінчить ся черга того відроджування або воплощення, а котрий вже дантого пайближе до того, щоби дійти до неба (Нірвана), називає ся Далаї-Ляма, пібні то найвищий живий бог на землі. Таких живих богів крім Далаї-Ляма — каже Пандер — єсть в Хіні 200 а з тих на сам Пекин припадає 13.

Кожда з тих трох вір має свої окремі св'ятині а їх віроісповідники живуть в повній згоді з собою. Хінці під виглядом віри зовсім рівнодушні, скоро она лиш не прогизна їх державі і їх стародавним звичаєм і обичаєм. Бувають случаи, що п. пр. на похороні якогось хінця виступають духовники всіх тих трох вір разом, та по черзі відправляють своє богослуження. Хінцями також байдуже котрий божок ему допоможе, коли лиш поміг. Для того бувають случаи, що коли він надармо молив ся до божків віри Ляо-це, біжить зараз до св'ятині віри Фо і там складає жертву. Буддгісти знов використовують жертволюбивість всіх Хінців без різниці їх віроісповідання, хоч треба признати, що роблять то також з немалим самопожертвуванням, правда, в тім переконанню що они єсть св'ятими, і тогди роблять з себе мучеників. Пандер розповідає про кілька таких цісарських случаев, котрих сам був наочним свідком:

Коли яка св'ятиня — каже він — при котрій живе багато духовників, знайде ся в прикрім положенню, то зараз котрийсь з них обирає ся за мученика. Так одного разу недалеко Пандерова помешканя сидів один будгайський духовник цілими місяцями в дерев'яній клітці, в котрій щелях були зі всіх сторін набиті дерев'яні цвяхи так густо, що він при найменнім руху мусів таки добре уколоти ся. Вірні, що переходили попри него, милували ся

тревала дуже коротко. Ледви сеєю церков посвящено і взято в уживанє — зникнув її огонь! Чиста розпука! Убожество і ще тяжчі на парохіях дати на погорівшу церков. відвали бідним Русинам ринковольським надію, щоби живуче покоління могло оглядати нову церков. Однакж Бог заскавав.... Молодий, ново-паставший в Рипковій Воли парох о. Григорій Калимон, відважний, оборотний взяв ся за діло — і поставив нову величаву муровану церков коштом 22.000 зр. Парохіянн причинили ся конкурсницею всего 1.500 зр., а решту, крім належної часті патрона, яку зложив кн. Юрій Чарторийський, узяли складками по Галичині та Чехії. І ту то церков посвятив на сьв. Михайла Преосьв. Еп. Константин при участі прелата о. Подольського і численного духовенства в присутності патрона з родиною, властий автономичних та правительственних і кількох тисяч народу.

— **Молодий розбишак.** З Берегаса па Угорщині доносять: 15-літній хлопець, вигнаний з тугешної гімназії ученик Йосиф Гере, стрітив на дорозі візника Кароля Біро, котрий дозволив ему сісти на свій віз. Гере мав з собою украдену рупницю і з неї вистрілив до візника, убив его на місці, а відтак обрабував і вернув назад до Берегаса. Справа видала ся і молодого розбишника узявено.

— **Страшна смерть.** Грицько Андрусак, помічник при тартаку в Пістині, закладав дня 29 січня с. р. трансмісійний пас і замотав ся кінцем сорочки о вісь колеса так нещасливо, що найшов страшну смерть. Колесо ломило ему руки і ноги — він жив, роздиравло живіт і торочило ребра — він жив і кликав рятунку — аж ударив головою в попереший вал і тоді згинув! Порозкидувані куєні тіла позбирано з трудом і поховано.

— **Пожар лісів.** З Градця доносять, що коло Мурав, в лісі кн. Шварценберга вибух передвчера великий огонь, в наслідок того, що кількох молодих людей покидало в суху траву недоналені цигара. Пра гашеню єсть кількасот людей, однакж велике горячо і брак води счиняють рятуюнок. З доохрестних сіл роздають ся раз враз голоси дзвонів, зважуючі людей на поміч погомленим в лісі гашенем. — Тридентинські часописи доносять о величезнім пожарі в Тозеро, в лісі званім „Сотто і Корначі“, котрий лютив ся 36 годін і знищив майже цілий ліс.

— **Помер** в Півдочисках, дня 7-го с. м., Книрин Ціановський, урядник земліниць державних, в 38-ім році житя.

над бідним мучеником і вигулювали его від мук в той спосіб, що платили за кожний цвях, котрий він їм дозволив витягнути назначену з гори суму грошей. Так н. пр. коштував цвях, паставлений просто его ока 100 унцій срібла, або звиш 300 зр. Іншим разом видів Пандер молодого духовника, котрий довгим ножем припилював ся до нали в той спосіб, що крізь рот пробив собі лице уткнувши ніж в дерево; при тім не міг він ані сидіти ані лежати. По трох днях викупила его якась богата вдовиця, котра зложила звиш 6.000 зр. потрібних на напругу святині. Він видів також одного жабрущого монаха буддгайського, котрий відтяв собі руку, поклав її на мисочку, котру держав другою рукою і збирав в ню гроші.

Крім великих будгайських і таоїських божків, котрих єсть множество, мають Хінці ще й богато інших, по нашому треба би сказати святих, людей, котрим по смерті віддають божку честь. Так єсть між іншими якийсь генерал хінський, що 2000 літ тому назад програв був всі битви, а мимо того став божком війни. Також американський генерал Уард, що умирив бунт Тайпінгів дочекав ся чести хінського святиого.

Побіч тих трох в р займає в Хіні найважливіше місце магометанська віра або іслам, запасений туди Арабами в 7-ім столітті. Після Гессе-Вартеґа єсть нині в Хіні до 30 мільонів магометанських Хінців.

В послідніх часах зачало ся ширити в Хіні досить значно і християнство. Ширять его головню католики (Французи, Німці і Англії) та німецькі і англійські протестанти. Однакж найбільший успіх робить католицизм, котрий аж від 1842 р. зачав значнійше і досить борзо ширити ся. Після Гессе-Вартеґа, котрий знов бере свої дати з англійської газети

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

Важко для тих, що хотіли би з веселою взяти ся до городництва.

Звідки би найліпше спровадити собі насіння або щепи? — Оттак з надходячою весною спитає певно не один господар, що хотів би взяти ся до городництва або завести собі сад. З таким питаєм вже навіть і відношено ся до нас. Ми тепер можемо добре порадижити, хоч на жаль лиш тим, що уміють по німецьки. Але що межн нашими читателями знайде ся багато і таких (учителі, священники і інші особи), то ми хочемо звернути їх увагу на катальог віденської фірми городничої Маркля. Хто каже собі прислати той катальог, певно не пожалує того, тим більше, що та фірма висилає свій катальог аром. Фірма Маркль (точна адреса: And-s. Ad. Markls Söhne, k. u. k. Hoflieferanten, Wien I. Am Hof. Nr. 13) існує вже від 75 літ і тепер обходить свій ювілей 75-літній, та видала прекрасній ілюстрований катальог, котрий може разом послужити за підручник до науки городництва. Хто той катальог лиш возьме до рук і добре в ній розгляне ся, того вже певно возьме зараз охота до городництва. Катальог той подає не лиш ціни всілякого насіння (цвітів, ярини, всіляких дерев) щепів, знарядів городничих і т. д., але також і науку, як садити і плекати яку небудь ярину, які небудь цвіти, дерева і корчі овочеві і т. д.; ба що більше, на самім початку стор. I. до XVI. учить між іншим як приладжувати мало знапу ярину на страну. Друга часть богато ілюстрована (також прекрасні кольоровані ілюстрації) обнимає 232 сторін і зачинає ся від науки городництва (всілякі роботи в городі н. пр. підливане: а) у вазонках, — б) на ґрунті; сапане, підгортане, гноєне, закладане теїлх скринь (інспектів) і т. д. Відтак на стор. 10 зачинає ся спис насіння всілякої ярини; а до ілюстрацій н. пр. до карафіолів, подана зараз наука, як їх управляти і плекати. Так само єсть наука, як управляти н. пр. шпараґи, всілякі роди капуста, калярепу, огірки, як розмножувати печериці і т. д. Друга часть містить в собі ціни насіння всіляких цвітів, яких лиш хто забажає, а при тім і науку о плека-

ню цвітів. Наконєць трета часть займає ся садівництвом: плеканє дерев і корчів овочевих. Фірма, видаюча сей катальог, зрозуміла дійсно дуже добре, як почтити 75-літній ювілей свого існування. Отже ще раз звертаємо увагу на него особливо пп. учителів і наших отців духовних: спроваджуйте собі его, доки ще стане накладу, а певно не пожалує, та ще й подякує нам, що ми звернули на него увагу. Картка кореспонденційна за 2 кр. не великий видаток, та кілька слів на ній: Euer Wohlgebohren! Wollen Sie gefälligst mir Ihren Jubiläums-Haupt-Catalog unter Adresse: (ім'я, місце і пошту, та край треба четко виписати) senden.

— Як недопускати хопти і бурянів на поли і в городі. Передовсім треба уважати на то, щоби насінє було зовсім чисте. Хоч би прийшло ся его і перебирати, то треба зробити. Господар, що хоче сіяти зерно на насінє, повинен навіть так зробити, і зимою, коли мало роботи, заставити всю челядь до того. Все сьміє із стодол та шпихлрив треба палити а не вимітати его на обійсте. Не орати тяжкого ґрунту, коли він ще мокрий і не сіяти глибоко. Зважати на то, щоби папа була чиста; навіть і полову треба висівати, щоби з неї висіяли насінє хопти. Обчищувати рови при дорогах, межі і всілякі неужитки, з котрих буряни розсївають ся відтак по поли. Буряни треба завчасу скошувати, щоби они не родили насіння. А найважнійша річ, щоби всі господарі брали ся до нищення бурянів, бо що то поможе, як один буде очищувати своє поле а десятки сусідів коло него будуть буряни лишати?

— Як чистити кольорові рукавички: Ручник складає ся в четверо; на ній розтягає ся рукавички, кусник флянелі мочить ся в молоко і натирає ся его мазаним брунатним милом а вітак чистить ся рукавичку в той спосіб, що так приладженою флянелею витирає ся рукавичку від горішньої часті до кінця пальців, все в одну і ту саму сторону. По вищещено сушить ся рукавички.

— Плями з ржи можна вивабити: 1) На білю: Купити в аптиді або дроґерні окса-левої кислоти (квасу, білі кришталіки), таку саму часть (на вагу) додати соку цитринного, і соли та 8 частий води. Тою мішаниною змочити пляму, підержати відтак над циповим начинем з горячою водою, (можна приложити ципову ложку з горячою водою) і наконєць випрати водою з милом. — Тронки ципової кислоти розпушеної у воді, ще скорше нищить пляму. — 2) На вовняних і інших материях помагає ципова сіль або 1 часть алуни в 2 частях винного спиртусу. Де нема обави, щоби краска пустила, можна ужити 1 часті окса-левої кислоти (соли з заячої капуста) і 10 частий води.

— Вовну закрасити на червоно: (На 5 кілю вовни). Бере ся 1 кілю галуни, 125 грам. винного каміня і варить ся в тім вовну через півтора години. Заварує ся 5 кілю бразильки (червоного дерева) в поливанні кітлик у той спосіб, що бразильку вкладає ся до помогнянного мішочка, зав'язує ся на патику, котрий ставить ся на кітлики. Опісля виймає ся мішочок з бразилькою, а коли краска трохи простигне, мочить ся в ній вовну.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 16 лютого. Fremdenblatt хвалить оногашню ухвалу моравського сойму, котра єсть виразом доброї волі обох партій, щоби дійти раз до національного мира.

Відень 16 лютого. Похорон ґр. Кальногого відбуде ся в четвер в Летовицях на Мораві.

Париж 16 лютого. Сьвідок Гріман, член академії і професор техніки заявив в процесі Золі, що підписав протест до палати послів, бо єсть перекопаний, що ревізія процесу Драйфуса мусить наступити. Сьвідок Геве професор College de France видів листи Драйфуса перед его засудженем, а письмо его зовсім неподібне до писма на бордеро, котре мусів Естергази написати.

За редакцію відповідає: **Адам Куха-єцький**

(Дальше буде).

ГАЛИЦЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4 $\frac{1}{2}$ % на рік.

„КУХАРКА РУСКА“

в мові рускій вийшла в друку і обнімає:

Науку варення знаменитих правдиво руских страв. Найрізніші супи і добавки до супу. — Всякі печені — зрази, бігоси, гуляші, флячки, кльоти і т. п. — Науку рубленя сосів гарячих і студених. — Мариноване шинок і всякої худячини. — Знамениті руляди. — Найрізномірніші мучні лепішки. — Приладжене знаменитого набілу і т. п.

Ціна 70 кр.

По присланню переказом поштовим 76 кр. доконую посилку franco

Народна Друкарня
Ст. МАНЕЦЬКОГО

Львів, Готель Жорж. 14

Для Львова і Галичини
головний склад і експедиція
WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Агенція дневників і оголошень

приймає також

пренумерату і оголошення до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

До Народної Часописи

Газети Львівської

всілякі

ОГОЛОШЕННЯ

приймає виключно

АГЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.